

Międzynarodowy Regulamin Egzaminu IPO3

Autor: Błażej Wojtowicz
12.12.2006.

Część A - praca węchowa

1. Ślad własny przewodnika (600 kroków- 60 min) - 100 pkt

Część B - posłuszeństwo

1. Chodzenie przy nodze bez smyczy - 10 pkt
2. Siad w marszu - 10 pkt
3. Waruj z biegu i przywołanie do mnie - 10 pkt
4. Stój z biegu - 10 pkt
5. Aportowanie na płaskim terenie - 10 pkt
6. Aportowanie przez płotek o wys. 1 m - 15 pkt
7. Aportowanie przez przeszkodę ukośną o wys. 1,8 m - 15 pkt
8. Wysyłanie naprzód z warowaniem - 10 pkt
9. Warowanie przy odwracaniu uwagi - 10 pkt

Razem B - 100 pkt

Część C - próby obrończe

1. Rewirowanie za pozorantem - 10 pkt
2. Osaczenie i oszczekanie - 10 pkt
3. Zatrzymanie pozoranta w czasie ucieczki - 10 pkt
4. Pilnowanie pozoranta i obrona po jego ataku - 20 pkt
5. Eskortowanie pozoranta z tyłu - 5 pkt
6. Napad pozoranta w czasie transportu - 15 pkt
7. Atak na psa z ruchu - 10 pkt
8. Pilnowanie pozoranta i obrona po jego ataku - 20 pkt

Razem C - 100 pkt

Łącznie A+B+C - 300 pkt

Część A - praca węchowa

Ślad obcy co najmniej 600 kroków, 5 odcinków prostych, 4 załamania pod kątem około 90°, 3 przedmioty. Ślad leżący co najmniej 60 minut, czas pracy 20 minut.

wypracowanie ścieżki śladu - 80 pkt.
przedmioty (7 + 7 + 6) - 20 pkt.

Razem - 100 pkt.

Ustalenia ogólne

Sędzia lub osoba odpowiedzialna za układanie śladów ustalają przebieg śladu stosownie do warunków terenowych. Ślady muszą być układane różnorodnie. Nie może się zdarzyć, żeby na każdym śladzie poszczególne załamania i przedmioty były na tych samych odległościach, w tych samych odstępach. Podstawa śladu musi być zaznaczona tabliczką, która koniecznie musi być wbita w ziemię z lewej strony obok podstawy śladu.

Kolejność startu wynika z losowania przeprowadzonego przez sędziego po ułożeniu śladów. Układający ślad musi przed ułożeniem śladu pokazać przedmioty sędziemu lub osobie odpowiedzialnej. Wolno używać tylko przedmiotów nasączonych (30 minut) własnym zapachem. Układający ślad stoi krótko na podstawie śladu i idzie dalej normalnym krokiem we wskazanym kierunku. Załamania tworzy się idąc normalnym krokiem, pierwszy przedmiot kładzie się po co najmniej 100 krokach na 1 lub 2 prostej, drugi przedmiot na 2 lub 3 prostej a trzeci na końcu śladu.

Przedmioty muszą być położone w trakcie marszu na ścieżce śladu. Po położeniu ostatniego przedmiotu układający idzie jeszcze kilka kroków w tym samym kierunku. Na śladzie muszą być ułożone różnorodne

przedmioty (np. ze skóry, tekstylne, z drewna). Przedmiot musi mieć długość około 10 cm, szerokość 2 - 3 cm, grubość około 0,5 - 1 cm i nie mogą się istotnie różnić kolorem od podłoża. Przedmioty muszą być ponumerowane tak, by numer na nich odpowiadał numerowi na tabliczce.

Przewodnik i pies nie mogą widzieć układania śladu. Podczas pracy psa sędzia, układający i towarzyszące im osoby nie mogą się znaleźć w obrębie terenu, na którym pies ma prawo szukać.

a) Komendy do: "szukania"

Wydanie komendy do szukania dozwolone jest na początku śladu i na rozpoczęcie dalszego szukania po znalezieniu pierwszego i drugiego przedmiotu.

b) Wykonanie:

Przewodnik przygotowuje swojego psa do pracy na śladzie. Linka o długości 10 m może być prowadzona nad grzbietem, z boku lub między przednimi i/lub tylnymi kończynami. Może być zapięta bezpośrednio do obroży-łańcuszka bez zaciskania lub do zapięcia na szelkach (dopuszczalne są szelki piersiowe lub Böttgera (bez dodatkowych rzemieni).

Po wywołaniu przewodnik melduje się w pozycji wyjściowej i zgłasza, czy jego pies przedmioty podnosi, czy zaznacza. Przed nawęszaniem podstawy śladu, w jego trakcie i w czasie całej pracy na śladzie należy zrezygnować z jakiegokolwiek przymusu. Na polecenie sędziego doprowadza się psa spokojnie i wolno do podstawy śladu i rozpoczyna się nawęszanie przez psa. Pies musi nawęszyc spokojnie, intensywnie, "z niskim nosem". Następnie pies musi podążać śladem z niskim nosem, w równym tempie. Przewodnik idzie za psem w odległości 10 m na końcu linki. Pies może węszyć też bez linki i wtedy również należy utrzymywać odległość 10 m. Linka może, jeżeli przewodnik nie wypuścił jej z ręki, zwisać. Pies musi wypracować załamania pewnie. Po załamaniu pies powinien szukać dalej w tym samym tempie. Jeżeli pies znalazł przedmiot, musi go bez wpływu przewodnika podnieść lub przekonywująco wskazać. Jeżeli pies podnosi, może po podniesieniu stać, usiąść lub przyjść do przewodnika. Błędem jest pójście dalej z przedmiotem lub położenie się. Wskazywać przedmioty może pies stojąc, siedząc lub leżąc (również przemiennie). Jeżeli pies wskazał lub podniósł przedmiot, przewodnik kładzie linkę i udaje się do swojego psa. Poprzez podniesienie przedmiotu ręką do góry pokazuje, że pies go znalazł. Następnie podnosi linkę i rozpoczyna z psem dalszą pracę na śladzie. Po zakończeniu pracy na śladzie należy pokazać sędziemu znalezione przedmioty.

c) Ocena:

Jeżeli pies wypracuje ślad intensywnie, równomiernie, przekonywująco, pokazując przy tym pozytywne zachowanie, tempo pracy nie jest kryterium oceny. Sprawdzanie podłoża obok ścieżki śladu bez jej opuszczenia nie jest błędem. Markowanie pracy, "wysoki nos", wypróżnianie się, krążenie na załamaniach, długotrwałe mitrężenie, zachęcanie i pomoc poprzez linkę lub słowna na ścieżce śladu lub przy przedmiotach, błędne zaznaczanie przedmiotu lub błędne jego podniesienie, nie zaznaczenie przedmiotu, obniżają ocenę.

Jeżeli przewodnik (podążając za psem) opuści ścieżkę śladu na odległość większą niż długość linki (niezależnie od kierunku), praca na śladzie zostaje przerwana. Jeżeli pies opuszcza ślad i jest zatrzymywany poprzez przewodnika, sędzia poleca iść za psem. Jeżeli przewodnik nie stosuje się do tego polecenia, sędzia przerywa pracę. Sędzia przerywa też pracę, jeżeli po 20 minutach od startu pies nie osiągnął końca. Ocenie podlega praca do jej przerwania.

Błędem jest, jeżeli pies wskaże przedmioty w dwojaki sposób, tj. poprzez "podnoszenie" i "wskazanie". W ocenie uwzględnia się tylko przedmioty zaznaczone zgodnie ze zgłoszeniem. Błędy w zaznaczeniu przedmiotu wpływają na ocenę pracy na danej prostej.

Za nie znaleziony przedmiot nie przyznaje się żadnych punktów. Rozdział punktów do oceny pracy na danej prostej musi odpowiadać jej długości i stopniowi trudności. Sędziowanie pracy na poszczególnych prostych następuje według ocen i punktów. Jeżeli pies przestaje szukać (dłuższe mitrężenie w tym samym miejscu bez szukania), praca może być przerwana nawet, jeżeli pies znajduje się na ścieżce śladu.

Część B - posłuszeństwo

Postanowienia ogólne

Sędzia daje polecenie rozpoczęcia ćwiczenia. Dalsze ćwiczenie, jak zmiany kierunku, zatrzymanie, zmiany

tempa dokonywane są przez przewodnika bez polecenia.

Komendy wskazane są w regulaminie. Komendami są normalnie wypowiedziane pojedyncze słowa. Mogą one być wydawane w każdym języku, jednakże muszą być takie same dla tej samej czynności. Jeżeli pies nie wykonuje ćwiczenia po trzykrotnej komendzie, ćwiczenie zostaje przerwane bez przyznania oceny. Podczas przywoływania psa, oprócz komendy może być użyte imię psa. Jednakże użycie imienia psa przy jakiegokolwiek innej komendzie należy traktować jako komendę podwójną.

W postawie wyjściowej pies siedzi blisko przewodnika po jego lewej stronie, tak że jego łopatka jest na wysokości kolan przewodnika i skierowana jest w tą samą stronę, co przewodnik. Każde ćwiczenie zaczyna się i kończy postawą wyjściową. Przyjęcie postawy wyjściowej na początku ćwiczenia dopuszczalne jest tylko jeden raz. Dopuszczalne jest również krótkie pochwalenie psa po zakończeniu ćwiczenia i tylko w postawie wyjściowej. Po takim pochwaleniu przewodnik musi przyjąć nową postawę wyjściową. W każdym razie między pochwałą a rozpoczęciem nowego ćwiczenia musi być zachowany wyraźny odstęp czasu (około 3 sekundy).

Po przyjęciu postawy wyjściowej rozpoczyna się ćwiczenie. Przewodnik musi przejść co najmniej 10, jednak nie więcej niż 15 kroków, zanim poda komendę do wykonania ćwiczenia przez psa. Pomiedzy częściami ćwiczenia takimi, jak siad przed przewodnikiem i zakończeniem ćwiczenia, podejście do siedzącego, stojącego lub leżącego psa, należy przed wydaniem następnej komendy zachować przerwę około 3 sek. Przewodnik może podejść do psa od przodu lub obchodząc go na około od tytu.

Pies powinien iść przy nodze bez smyczy również między ćwiczeniami. Także idąc po koziołek do aportowania należy zabrać ze sobą psa. Zachęcanie psa i zabawa nie są dozwolone.

Przewodnik musi wykonywać w tył zwrot przez lewe ramię. Przy zwrocie w tył pies może obejść przewodnika (wokół) lub obrócić i cofnąć się znalazłszy się przed nim. Wykonanie tego ćwiczenia musi być takie samo w czasie całego egzaminu.

Gdy pies usiadł przed przewodnikiem, podejście do nogi może być wykonane, jak wyżej poprzez obejście przewodnika lub obrócenie przed nim i jednoczesne cofnięcie do znalezienia się w postawie wyjściowej. Płotek do przeskakowania jest na całej wysokości (1m) sztywny i ma szerokość 150 cm. Przeszkoda ukośna składa się z dwóch połączonych ze sobą na górze części (płyt) o szerokości 150 cm i długości 191 cm. Ustawia się ją tak, że po rozsunięciu jej szczyt osiąga wysokość 180 cm. Cała jej powierzchnia musi być wykonana z materiału nie śliskiego. Na obu jej ścianach należy umieścić listwy pomagające we wspinaniu o przekroju 24/48 mm umieszczone na górnej połowie płyty. Na egzaminie wszystkie psy muszą przeskakiwać przez te same przeszkody.

Przedmiotem do przenoszenia jest tylko koziołek drewniany (aport), do przenoszenia na płaskim terenie o wadze 1000 g i jeden do przenoszenia przez przeszkody o wadze 650 g. Organizator przygotowuje jeden zestaw koziołków, które muszą być wykorzystywane przez wszystkich uczestników. Nie wolno przed rzuceniem dać koziołek psu do pyska.

Jeżeli przewodnik zapomniał wykonać jakiegoś ćwiczenia, zostaje wezwany przez sędziego, bez obniżania oceny, do wykonania brakującego ćwiczenia.

1. Chodzenie przy nodze bez smyczy - 10 pkt

a) Komendy do: "chodzenia przy nodze".

Wydanie komendy dozwolone jest na starcie i przy zmianach rodzaju ruchu.

b) Wykonanie:

Przewodnik udaje się do sędziego z psem idącym przy nodze bez smyczy, po zatrzymaniu poleca psu usiąść i przedstawia się. Następnie udaje się na miejsce początku ćwiczeń. Z postawy wyjściowej rusza z psem dając mu hasło do marszu przy nodze bez smyczy, a pies ma chętnie, uważnie i równo iść po jego lewej stronie tak, by jego łopatka znajdowała się stale na wysokości kolan przewodnika, a przy zatrzymaniu samodzielnie szybko usiąść przy nodze nie obracając się. Po rozpoczęciu marszu przewodnik idzie w linii prostej około 50 kroków bez zatrzymywania się, po zwrocie w tył idzie jeszcze następne 10 do 15 kroków, a później musi zademonstrować bieg i marsz bardzo wolno (każdy po minimum 10 kroków). Przejście z biegu w krok powolny musi nastąpić bez fazy przejściowej. Każdy z rodzajów marszu muszą istotnie różnić się szybkością między sobą. Następnie należy wykonać idąc normalnym tempem zwrot w prawo, w lewo i w tył. Zatrzymanie należy zademonstrować co najmniej raz idąc normalnym krokiem.

Podczas gdy przewodnik idzie z psem na pierwszym odcinku należy oddać 2 strzały (kaliber 6 mm) w odstępie czasu 5 sekund z odległości co najmniej 15 kroków od psa. Pies musi wykazać się niewrażliwością na odgłos strzału. Na zakończenie ćwiczenia, na polecenie sędziego /przewodnik ze swoim psem wchodzi w grupę złożoną co najmniej z 4 poruszających się osób. Musi on jedną z osób obejść z prawej i jedną z lewej i co najmniej raz zatrzymać się w grupie. Sędzia może zażądać powtórzenia przejścia według uznania. Na koniec przewodnik opuszcza grupę i w miejscu początku ćwiczenia przyjmuje pozycję wyjściową.

c) Ocena:

Dotyczy wszystkich rodzajów marszu. Wyprzedzanie, odsuwanie się na bok, zostawanie z tyłu, siadanie wolne lub z ociąganiem, dodatkowe komendy, pomoc fizyczna, brak uwagi psa we wszystkich rodzajach ruchu (tempach) i zwrotach i/lub presja na psa obniżają ocenę.

2. Siad w marszu - 10 pkt

a) Komendy do: "marszu przy nodze", "siadu"

b) Wykonanie:

Po przyjęciu postawy wyjściowej przewodnik zaczyna marsz w linii prostej z psem bez smyczy przy nodze. Po przejściu 10-15 kroków pies musi na komendę przewodnika natychmiast usiąść zwrócony w kierunku marszu, a przewodnik nie może się przy tym zatrzymać, zmienić rodzaj kroku lub się obrócić. Po dalszych 30 krokach przewodnik zatrzymuje się i natychmiast obraca się do swojego, spokojnie siedzącego psa. Na polecenie sędziego idzie z powrotem do psa i staje po jego prawej stronie.

c) Ocena:

Błędy w przebiegu ćwiczenia, wolne siadanie, siedzenie niespokojne bez koncentracji obniżają ocenę. Jeżeli pies zamiast usiąść położy się lub zatrzyma stojąc odlicza się 5 punktów.

3. Waruj z biegu i przywołanie do mnie - 10 pkt

a) Komendy do: "marszu przy nodze", "warowania", "przywołania do mnie", "przyjęcia postawy wyjściowej"

b) Wykonanie:

Po przyjęciu postawy wyjściowej przewodnik rozpoczyna marsz normalnym krokiem w linii prostej z psem przy nodze bez smyczy. Po 10 - 15 krokach zaczyna biec i po następnych 10-15 pies musi na komendę przywarować będąc zwróconym w kierunku marszu, a przewodnik nie może się przy tym zatrzymać, zmienić rodzaj kroku lub się obejrzeć. Po dalszych 30 krokach przewodnik zatrzymuje się i natychmiast obraca do swojego spokojnie leżącego psa. Na polecenie sędziego przewodnik daje komendę "do mnie", która może być połączona z imieniem psa. Pies musi chętnie, szybko przybiec w linii prostej do przewodnika i usiąść przed nim blisko i na wprost. Na następną komendę musi szybko i bezpośrednio znaleźć się przy lewej nodze przewodnika z łopatką na wysokości jego kolan, doprowadzając do postawy wyjściowej.

4. Stój w biegu - 10 pkt

a) Komendy do: "do marszu przy nodze", "stania", "przyjścia do mnie", "przyjścia do nogi"

b) Wykonanie:

Z postawy wyjściowej przewodnik z psem przy nodze bez smyczy rozpoczyna marsz normalnym krokiem w linii prostej. Po przejściu 10-15 kroków rozpoczyna bieg. Następnie daje komendę do stania, nie zmieniając rodzaju kroku, nie zatrzymując się ani nie obracając. Pies musi natychmiast zatrzymać się stojąc w kierunku marszu. Przewodnik biegnie po tym jeszcze 30 kroków w linii prostej, zatrzymuje się i natychmiast obraca do swojego spokojnie stojącego psa. Na polecenie sędziego przewodnik daje komendę do przybiegnięcia "do mnie", a pies musi chętnie, szybko w linii prostej (najkrótszą drogą) przybiec do przewodnika, usiąść jak najbliżej niego, na wprost. Na następną komendę ma się znaleźć przy lewej nodze przewodnika siadając z łopatką na wysokości kolan.

c) Ocena:

Obniżają ją błędy w przebiegu ćwiczenia, marszu przy nodze, niespokojne stanie, podchodzenie, wolne przybiegnięcie do przewodnika, zwolnienie tempa przed przewodnikiem, postawa przewodnika w rozkroku, błędy w siedzeniu przed przewodnikiem i w zakończeniu ćwiczenia. Jeżeli pies na komendę "do

stania" usiądzie lub się położy - odejmuje się 5 punktów.

5. Aportowanie na płaskiej powierzchni - 10 pkt

a) Komendy do: "przyniesienia", "oddania", "przyjścia do nogi"

b) Wykonanie:

Stojąc w postawie wyjściowej przewodnik rzuca koziołek drewniany (o masie 1000 g) na odległość około 10 kroków. Komendę do przyniesienia wolno wydać dopiero, gdy koziołek leży już nieruchomo na ziemi. Pies siedzący spokojnie bez smyczy przy nodze musi na komendę szybko i bezpośrednio podbiec do koziołka, natychmiast go podnieść i szybko, jak najkrótszą drogą przynieść do przewodnika. Pies musi usiąść blisko i na wprost przewodnika i tak długo trzymać koziołek w pysku, aż przewodnik po odczekaniu około 3 sekund da komendę do oddania i go odbierze. Po oddaniu przez psa, koziołek musi być trzymany spokojnie w wyprostowanej w dół prawej ręce. Na następną komendę pies musi się znaleźć przy lewej nodze przewodnika, tak by jego łopatka była na wysokości kolan. W czasie całego ćwiczenia nie wolno przewodnikowi opuścić miejsca, z którego ćwiczenie rozpoczął.

c) Ocena:

Błędy w postawie wyjściowej, powolny bieg, błędy w podjęciu, wolny powrót, upuszczenie koziołka, bawienie się, gryzienie koziołka, stanie przewodnika w rozkroku, błędy w siadaniu przed przewodnikiem i zakończeniu ćwiczenia obniżają ocenę. Zbyt bliskie rzucenie i pomoc przewodnika bez opuszczenia miejsca stania również obniżają ocenę. Jeżeli przewodnik opuści miejsce, z którego zaczął ćwiczenie przed jego zakończeniem, ocenione ono będzie jako niedostateczne. Jeżeli pies nie przyniesie, należy przyznać 0 punktów.

6. Aportowanie przez płotek (100 cm) - 15 pkt

a) Komendy do: "przeskoku", "przyniesienia", "oddania", "przyjścia do nogi"

b) Wykonanie:

Przewodnik przyjmuje z psem postawę wyjściową co najmniej 5 kroków przed płotkiem. Stojąc na wprost przed płotkiem (100 cm) rzuca koziołek (650 g) za niego. Komenda do skoku może być wydana dopiero, gdy koziołek nieruchomo leży na ziemi. Pies siedzący bez smyczy spokojnie przy przewodniku musi na komendę swobodnie przeskoczyć przez płotek. Komenda do przyniesienia musi być wydana w czasie skoku. Po skoku musi on szybko najkrótszą drogą podbiec do koziołka, natychmiast go podnieść, bezzwłocznie przeskoczyć płotek z powrotem i przynieść go do przewodnika szybko najkrótszą drogą. Pies ma usiąść blisko, aż przewodnik po odczekaniu około 3 sekund po komendzie do oddania odbierze aport. Po odebraniu koziołek musi być spokojnie trzymany w wyprostowanej w dół ręce. Na następną komendę pies musi znaleźć się szybko i bezpośrednio przy lewej nodze przewodnika, tak by jego łopatka była na wysokości kolan przewodnika. Przewodnikowi nie wolno w czasie całego ćwiczenia opuścić miejsca, w którym ćwiczenie rozpoczął.

c) Ocena:

Błędy w postawie wyjściowej, powolny skok i bieg tam i z powrotem, błędy przy podjęciu, upuszczenie koziołka, bawienie się, gryzienie koziołka, postawa przewodnika w rozkroku, błędy w siadaniu przed przewodnikiem i zakończeniu ćwiczenia obniżają ocenę. Za muśnięcie przeszkody przy skoku obniża się ocenę do 1 pkt za każdym razem, za oparcie o przeszkodę przy przeskoku każdorazowo 2 pkt.

Podział punktów za przynoszenie przez płotek:

skok tam - 5 pkt

przyniesienie - 5 pkt

skok z powrotem - 5 pkt

Ocena częściowa jest możliwa tylko wtedy, gdy wykonane są co najmniej 2 z 3 części ćwiczenia (skok tam, przynoszenie, skok z powrotem)

skoki i przyniesienie bezbłędne - 15 pkt

skoki tam i z powrotem bezbłędne, aport nie przyniesiony - 10 pkt

skok tam lub z powrotem nie wykonany, aport przyniesiony bezbłędnie - 10 pkt

Jeżeli koziołek upadnie wyraźnie z boku lub jest dla psa źle widoczny, przewodnik może po spytaniu

sędziego lub na polecenie sędziego, bez straty punktów powtórzyć rzut. Pies nie może przy tym przestać siedzieć.

Ocenę odpowiednio obniża pomoc przewodnika, o ile nie zmieni on miejsca, w którym rozpoczął ćwiczenie. Jeżeli opuści on to miejsce przed zakończeniem ćwiczenia ocenia się jako niedostateczne.

7. Aportowanie przez przeszkodę ukośną (180 cm) - 15 pkt

a) Komendy do: "przeskoku", "przyniesienia", "oddania", "przyjścia do nogi".

b) Wykonanie:

Przewodnik ze swoim psem przyjmuje postawę wyjściową co najmniej 5 kroków przed przeszkodą. Stojąc na wprost przed nią rzuca koziółek (650 g) za przeszkodę. Komenda do skoku może być wydana dopiero, gdy koziółek nieruchomo leży na ziemi. Pies siedzący spokojnie bez smyczy przy przewodniku po komendzie do skoku musi wspinając się pokonać przeszkodę, najkrótszą drogą podbiec do koziółka, natychmiast go podjąć. Komenda do przyniesienia musi być wydana w czasie pokonywania przeszkody. Po podjęciu aportu pies musi natychmiast pokonać przeszkodę z powrotem i przynieść aport szybko najkrótszą drogą do przewodnika, usiąść blisko i na wprost niego i tak długo trzymać koziółek w pysku, aż przewodnik po odczekaniu około 3 sekund, po komendzie do oddania odbierze aport. Po odebraniu koziółek musi być trzymany spokojnie w wyprostowanej w dół prawej ręce. Na następną komendę pies ma się szybko i bezpośrednio znaleźć przy lewej nodze przewodnika, tak by jego łopatką znajdowała się na wysokości kolan przewodnika. Przewodnikowi nie wolno w czasie całego ćwiczenia opuścić miejsca, z którego ćwiczenie rozpoczął.

c) Ocena:

Błędy w postawie wyjściowej, powolne pokonywanie przeszkody, wolny bieg tam i z powrotem, błędy w podjęciu aportu, upuszczenie koziółka, gryzienie go, bawienie się, postawa przewodnika w rozkroku, błędy w siadaniu przed przewodnikiem i w zakończeniu ćwiczenia odpowiednio obniżając ocenę.

Podział punktów za przynoszenie aportu przez przeszkodę ukośną.

skok tam - 5 pkt

przyniesienie - 5 pkt

skok z powrotem - 5 pkt

Ocena częściowa możliwa jest tylko wówczas, gdy 2 z 3 części ćwiczenia (skok tam, przyniesienie, skok z powrotem) są wykonane.

skoki i przyniesienie bezbłędne - 15 pkt

skoki tam i z powrotem bezbłędne, aport nie przyniesiony - 10 pkt

skok tam lub z powrotem nie wykonany, aport przyniesiony bezbłędnie - 10 pkt

Jeżeli koziółek upadnie wyraźnie z boku lub jest dla psa źle widoczny, przewodnik może po spytaniu sędziego lub na polecenie sędziego powtórzyć rzut bez straty punktów. Pies nie może przy tym przestać siedzieć.

Ocenę odpowiednio obniża pomoc przewodnika, o ile nie opuścił on miejsca, z którego rozpoczął ćwiczenie. Jeżeli opuścił on to miejsce przed zakończeniem ćwiczenia ocenia się jako niedostateczne.

8. Wysyłanie naprzód z warowaniem - 10 pkt

a) Komendy do: "wybiegania naprzód", "warowania", "siadu"

b) Wykonanie:

Z postawy wyjściowej idzie przewodnik z psem bez smyczy w linii prostej we wskazanym kierunku. Po 10 - 15 krokach przewodnik daje psu komendę do wybiegnięcia naprzód z jednoczesnym, jednorazowym uniesieniem ręki wskazując kierunek i zatrzymuje się. Po tym pies musi oddalić się w linii prostej we wskazanym kierunku bez ociągania, wytrwale, w szybkim tempie na odległość co najmniej 30 kroków. Na polecenie sędziego przewodnik daje komendę do warowania, na którą pies musi się natychmiast położyć. Przewodnikowi wolno trzymać uniesioną rękę tak długo, aż pies się nie położy. Na polecenie sędziego przewodnik udaje się do psa i staje po jego prawej stronie. Na kolejne polecenie sędziego po około 3 sekundach pies dostaje komendę by usiadł (przyjęcie postawy wyjściowej).

c) Ocena:

Błędy w wykonaniu, bieg przewodnika z i za psem, wolne wybieganie, wyraźne odchylenie kierunku na bok, za małą odległość położenie się z ociąganiem lub zbyt wczesne, niespokojne leżenie, przedwczesne wstanie w końcówce ćwiczenia - obniżają ocenę.

9. Warowanie przy odwracaniu uwagi - 10 pkt

a) Komendy do: "warowania", "siadu"

b) Wykonanie:

Gdy drugi pies ma zacząć ćwiczenia w części B, przewodnik odprowadza psa we wskazane miejsce i po przyjęciu postawy wyjściowej daje komendę do warowania. Po czym nie zostawiając przy psie smyczy lub jakiegokolwiek innego przedmiotu i bez oglądania się oddala się w obrębie terenu egzaminu na odległości co najmniej 30 kroków (schodzi z pola widzenia psa).

Pies musi leżeć spokojnie bez wpływu przewodnika, podczas gdy drugi pies wykonuje ćwiczenia od 1 do 7. Przewodnik wraca do psa na polecenie sędziego, staje po jego prawej stronie i na powtórne polecenie sędziego po około 3 sekundach wydaje komendę, by pies usiadł.

c) Ocena:

Ocenę obniżają: niespokojne zachowanie przewodnika, jak i ukryta pomoc, niespokojne leżenie psa względnie za wczesne podniesienie się psa na zakończenie ćwiczenia. Ocenę częściową daje się, gdy pies wstanie lub usiadzie, ale pozostaje w miejscu zostawiania. Jeżeli pies oddali się na więcej niż 3 metry przed zakończeniem ćwiczenia nr 5 wykonywanego przez drugiego psa, należy ocenić ćwiczenie na 0 punktów. Jeżeli pies opuści miejsce zostawiania po zakończeniu ćwiczenia nr 5, daje się ocenę częściową. Jeżeli pies na zakończenie ćwiczenia ruszy w kierunku wracającego przewodnika odlicza się do 3 punktów.

Część C - próby obrończe

Ustalenia ogólne

Na przeznaczonym do tego placu wzdłuż dłuższych krawędzi ustawia się 6 kryjówek, po trzy na każdej stronie, naprzemiennie. Niezbędne oznaczenia terenu muszą być dobrze widoczne dla przewodnika, sędziego i pozoranta. Pozorant musi być wyposażony w ubranie ochronne, rękaw i miękką pałkę. Rękaw musi mieć krawędź umożliwiającą psu chwycenie. Wykonana z juty nakładka, nasuwana na rękaw musi mieć kolor naturalny.

W czasie pilnowania, jeżeli pozorant będzie chciał widzieć psa, o ile to konieczne, może się za nim powoli obrócić. Nie wolno mu jednak przyjąć postawy grożącej i wykonać ruchu obronnego. Swoje ciało ma osłaniać rękawem. Sposób w jaki przewodnik odbierze od pozoranta pałkę pozostawia się do jego uznania (patrz także część ogólna - ustalenia o pracy pozoranta).

Na egzaminach wszystkich stopni można korzystać tylko z jednego pozoranta, ale przy ilości psów większej niż 6 na jeden stopień egzaminu, musi się w rzeczy samej użyć dwóch pozorantów. Dla wszystkich zdających na ten sam stopień musi korzystać się z tego samego pozoranta. Psy, które nie są podporządkowane przewodnikowi, które w czasie ćwiczeń obrończych nie puszczają lub puszczają w wyniku czynnego działania przewodnika, chwycą za inną część ciała, niż przewidziany do tego rękaw, muszą zostać zdyskwalifikowane. Nie daje się też oceny "TSB". Jeżeli pies w czasie ćwiczeń obrończych odmówi lub daje się przepędzić, należy pracę w części "C" przerwać. Nie przyznaje się żadnej oceny (punktowej). Można jednak przyznać ocenę "TSB".

Komendę do "puszczenia" można wydać tylko raz. Skalę ocen za "puszczenie" obrazuje poniższa tabela.

Puszczenie z ociąganiem - 0,5-3,0 pkt

Pierwsza komenda dodatkowa, puszczenie natychmiastowe - 3,0 pkt

Pierwsza komenda dodatkowa, puszczenie z ociąganiem - 3,5 - 6,0 pkt

Druga komenda dodatkowa, puszczenie natychmiast - 6,0 pkt

Druga komenda dodatkowa, puszczenie z ociąganiem - 6,5-9,0 pkt

Nie puszczenie po drugiej komendzie dodatkowej - dyskwalifikacja

1. Rewirowanie za pozorantem - 10 pkt

a) Komendy do: "rewirowania", "przyjścia" (komenda do przyjścia może być powiązana z imieniem)

b) Wykonanie:

Pozorant znajduje się w ostatniej kryjówce, niewidoczny dla psa. Przewodnik przyjmuje postawę wyjściową z psem bez smyczy na wysokości pierwszej kryjówki, tak by obiegnięcie sześciu kryjówek było możliwe. Na polecenie sędziego rozpoczyna ćwiczenie w części "C". Na krótką komendę do rewierowania i gest lewą lub prawą ręką, które mogą być powtórzone, musi się pies oddalić od przewodnika i wytrwale, uważnie obieć ciasno wskazaną kryjówkę. Jeżeli tego dokona, przewodnik woła go komendą do przyjścia do siebie i idąc wskazuje mu następną kryjówkę z powtórzoną komendą do rewierowania.

Przewodnik porusza się po nieoznaczonej linii przez środek placu, której podczas rewierowania nie wolno mu opuścić. Pies musi się stale znajdować przed przewodnikiem. Jeżeli pies dotarł do kryjówki z pozorantem, przewodnik musi się zatrzymać. Komendy słowne i optyczne nie są już wówczas dozwolone.

c) Ocena:

Ocenę obniżają niedoskonałości w sterowaniu psem, zahamowania w intensywnym, ciasnym i uważnym obieganiu kryjówek.

2. Osaczenie i oszczekanie - 10 pkt

a) Komendy do: "przyjścia do nogi", "przyjęcia postawy wyjściowej"

b) Wykonanie:

Pies musi pozoranta aktywnie, uważnie osaczyć i absorbująco oszczekać. Psu nie wolno skakać na pozoranta ani go chwycić. Po czasie oszczekiwania około 20 sekund, przewodnik na polecenie sędziego zbliża się do kryjówki na 5 kroków. Na następne polecenie sędziego woła swojego psa do nogi, do przyjęcia postawy wyjściowej.

c) Ocena:

Ocenę obniżają niedokładności w ciągłym napierającym, absorbującym oszczekiwaniu i napierającym osaczeniu, aż do wydania komendy, bez rozpraszania się osobą sędziego i podejściem przewodnika. Za absorbujące oszczekiwanie przyznaje się 5 punktów. Jeżeli pies słabo oszczekuje, odejmuje się 2 punkty, jeżeli pies nie oszczekuje, a aktywnie pilnuje pozoranta, odejmuje się 5 punktów. Przy zaczepianiu pozoranta, jak na przykład uderzenie, wskakiwanie odejmuje się 2 punkty, a przy silnym ugryzieniu odejmuje się do 9 punktów z całości ćwiczenia. Jeżeli pies opuści pozoranta przed zaleceniem sędziego dla przewodnika by opuścił już środkową linię, można wysłać psa do pozoranta powtórnie. Jeżeli wówczas pies pozostanie przy pozorancie można dalej kontynuować ćwiczenie w części "C", ale osaczenie i oszczekanie musi być ocenione jako niedostateczne. Jeżeli pies nie wróci do pozoranta lub oddali się powtórnie, ocenę w części "C" przerywa się. Jeżeli pies dobiegnie do dochodzącego przewodnika lub przyjdzie do nogi przed odwołaniem, ocena jest również niedostateczna.

3. Zatrzymanie pozoranta w czasie ucieczki - 10 pkt

a) Komendy do: "marszu przy nodze", "warowania", "puszczenia"

b) Wykonanie:

Na polecenie sędziego przewodnik nakazuje pozorantowi wyjście z kryjówki. Pozorant udaje się normalnym krokiem do zaznaczonego w terenie punktu początku ucieczki. Na polecenie sędziego przewodnik z psem bez smyczy idzie do zaznaczonego miejsca pozostawienia psa w pozycji leżącej do pilnowania przed próbą ucieczki. Odległość między psem a pozorantem wynosi 5 kroków. Po zostawieniu pilnującego psa przewodnik udaje się do kryjówki, tak by mieć kontakt wzrokowy z psem, pozorantem i sędzią. Na znak sędziego pozorant podejmuje próbę ucieczki. Pies musi bez zwłoki, samodzielnie, poprzez energiczne, silne uchwycenie istotnie ucieczce zapobiec (ucieczkę udaremnić). Wolno mu jednak tylko zaatakować rękaw pozoranta. Na znak sędziego pozorant zatrzymuje się i stoi spokojnie. Po zatrzymaniu pozoranta pies musi natychmiast puścić. Przewodnik może w tym czasie samodzielnie dać jedną komendę do puszczenia. Jeżeli pies nie puści po pierwszej dozwolonej komendzie, przewodnik otrzymuje od sędziego polecenie do wydania dwóch następnych komend do puszczenia. Jeżeli pies nie puści po trzeciej komendzie (jednej dozwolonej i dwóch dodatkowych), zostaje zdyskwalifikowany. W czasie wydawania komendy do puszczenia przewodnik musi stać spokojnie, bez innego wpływania na zachowanie psa. Pies po puszczeniu musi zostać jak najbliżej pozoranta i uważnie go pilnować.

c) Ocena:

Niedokładności i ograniczenia w ważnych dla oceny psa kryteriach powodują stosowne obniżenie oceny: szybka, energiczna reakcja i pogoń z silnym uchwyceniem i rzeczywistym zatrzymaniem pozoranta w ucieczce, pełny i spokojny chwyt aż do puszczenia, uważne pilnowanie, jak najbliższej pozoranta. Jeżeli pies nie wystartuje lub w ciągu 20 kroków nie udaremni ucieczki przez chwycenie i zatrzymanie, przerywa się pracę w części "C".

Jeżeli w czasie pilnowania pozoranta pies jest trochę nieuważny lub/i trochę natarczywy należy ocenić ćwiczenie o jeden stopień niżej. Jeżeli pies jest bardzo nieuważny lub/i mocno natarczywy obniża się ocenę o dwa stopnie. Jeżeli pies nie pilnuje pozoranta, ale przy nim zostaje, obniża się ocenę o trzy stopnie.

Jeżeli pies w czasie pilnowania opuści pozoranta lub przewodnik da komendę, by przy nim został, przerywa się ćwiczenie w części "C".

4. Obrona po ataku pilnowanego pozoranta - 20 pkt

a) Komendy do: "puszczenia", "przyjścia do nogi"

b) Wykonanie:

Po okresie pilnowania około 5 sekund, pozorant na znak sędziego podejmuje atak na psa. Pies musi bez wpływu przewodnika obronić się poprzez energiczne i silne chwycenie. Może on zaatakować tylko rękaw pozoranta. Jeżeli pies chwycił, zostaje dwukrotnie uderzony. Dozwolone są uderzenia tylko w grzbiet i okolice kłębu. Na polecenie sędziego pozorant zatrzymuje się i stoi spokojnie. Po zatrzymaniu pies musi natychmiast puścić. Przewodnik może w tym czasie dać samodzielnie jedną komendę do puszczenia.

Jeżeli pies nie puści po pierwszej dozwolonej komendzie, przewodnik otrzymuje od sędziego polecenie wydania dwóch następnych komend do puszczenia. Jeżeli pies po tych trzech komendach (jednej dozwolonej i dwóch dodatkowych) nie puści, zostaje zdyskwalifikowany. W czasie dawania komend do puszczenia musi przewodnik stać spokojnie, bez dodatkowego wpływania na zachowanie psa. Po puszczeniu pies musi zostać jak najbliższej pozoranta i uważnie go pilnować. Na polecenie sędziego przewodnik udaje się jak najkrótszą drogą, normalnym krokiem do psa i daje mu komendę do przyjęcia postawy wyjściowej. Pałki w tym momencie nie odbiera się pozorantowi.

c) Ocena:

Niedokładności i ograniczenia w ważnych dla oceny psa kryteriach powodują obniżenie oceny: szybkie i energiczne chwycenie, pełny i spokojny chwyt aż do puszczenia, uważne pilnowanie po puszczeniu pozoranta, jak najbliższej niego.

Jeżeli w czasie pilnowania pies jest trochę nieuważny lub/i trochę natarczywy należy ocenić ćwiczenie o jeden stopień niżej. Jeżeli pies jest bardzo nieuważny lub/i wyraźnie natarczywy, obniża się ocenę o dwa stopnie. Jeżeli pies nie pilnuje pozoranta, ale przy nim zostaje, obniża się ocenę ćwiczenia o trzy stopnie. Jeżeli pies podejdzie do nadchodzącego przewodnika ocenia się ćwiczenie jako niedostateczne. Jeżeli pies opuści pozoranta zanim sędzia da przewodnikowi polecenie do podejścia lub przewodnik da psu komendę, by został przy pozorancie, przerywa się prace w części "C".

5. Eskortowanie pozoranta z tyłu - 5 pkt

a) Komendy do: "marszu przy nodze"

b) Wykonanie:

Po ćwiczeniu 4 następuje eskortowanie pozoranta z tyłu na dystansie około 30 kroków. Trasę konwoju ustala sędzia. Przewodnik wzywa pozoranta do pójścia przodem i idzie za nim w odległości 5 kroków z psem przy nodze bez smyczy. Pies powinien uważnie obserwować pozoranta. Odstęp 5 kroków musi być zachowany w czasie całego eskortowania.

c) Ocena:

Obniżają ją niedokładności w ważnych dla oceny kryteriach: uważne obserwowanie pozoranta, dokładny marsz przy nodze, utrzymanie odstępu 5 kroków.

6. Atak na psa w czasie konwojowania z tyłu - 15 pkt

a) Komendy do: "puszczenia", "marszu przy nodze"

b) Wykonanie:

W trakcie eskortowania z tyłu następuje, na znak sędziego, bez zatrzymywania się, atak na psa. Pies musi bez wpływu przewodnika, bez zwłoki, obronić się poprzez energiczne i silne ugryzienie. Może on jednak zaatakować tylko rękaw pozoranta. Jeżeli pies chwycił, przewodnik musi zatrzymać się w miejscu, w którym się znajduje. Na polecenie sędziego pozorant zatrzymuje się. Po jego zatrzymaniu pies musi natychmiast puścić. Przewodnik może w tym czasie dać jedną komendę do puszczenia.

Jeżeli po pierwszej dozwolonej komendzie pies nie puści, przewodnik dostaje od sędziego polecenie do wydania dwóch następnych komend do puszczenia. Jeżeli pies i wówczas (po jednej komendzie dozwolonej i dwóch dodatkowych) nie puści, następuje dyskwalifikacja. Podczas dawania komend do puszczenia przewodnik musi stać spokojnie, bez innego wpływania na psa. Po puszczeniu pies musi zostać blisko pozoranta i uważnie go pilnować. Na polecenie sędziego przewodnik udaje się normalnym krokiem, najkrótszą drogą do swojego psa i daje mu komendę do przyścia do nogi, do postawy wyjściowej. Pozorantowi odbiera się pałkę.

Następuje teraz eskortowanie pozoranta z boku na dystansie około 20 kroków. Wolno dać komendę do marszu przy nodze. Pies ma iść z prawej strony pozoranta, tak by znajdował się między nim a przewodnikiem. W czasie transportu pies musi uważnie pozoranta obserwować. Nie może on jednakże na niego napierać, wskakiwać, ani go chwytać. Konwój zatrzymuje się przed sędzią, przewodnik oddaje sędziemu pałkę i zgłasza zakończenie części ćwiczeń obrończych.

c) Ocena:

Obniżają ją ograniczenia w ważnych kryteriach: silne i szybkie ugryzienie, pełny i spokojny chwyt aż do puszczenia, uważne pilnowanie pozoranta po puszczeniu. Jeżeli w czasie pilnowania pies jest trochę nieuważny i/lub trochę zaczepia pozoranta, należy ocenę ćwiczenia obniżyć o jeden stopień. Jeżeli w czasie pilnowania pies jest bardzo nieuważny i/lub bardzo zaczepia pozoranta, należy ocenę obniżyć o dwa stopnie. Jeżeli pies nie pilnuje pozoranta, ale przy nim zostaje, należy obniżyć ocenę o trzy stopnie. Ćwiczenie należy ocenić jako niedostateczne, jeżeli pies wyjdzie naprzeciw dochodzącemu przewodnikowi. Jeżeli pies opuści pozoranta przed poleceniem sędziego dla przewodnika do podeścia lub przewodnik da psu komendę, by został przy pozorancie, przerywa się pracę w części "C".

7. Atak na psa z ruchu - 10 pkt

a) Komendy do: "siedzenia", "obrony", "puszczenia"

b) Wykonanie:

Przewodnik ze swoim psem ustawia się na wyznaczonym miejscu na linii środkowej placu na wysokości pierwszej kryjówki. Pies może być trzymany za obroże, ale jego zachowanie nie może być stymulowane. Pozorant zaopatrzony w miękką pałkę na polecenie sędziego wychodzi z kryjówki i biegnie do linii środkowej a następnie zaczyna biec frontalnie na przewodnika i psa atakując poprzez wydawanie odstraszających okrzyków i z grożącymi intensywnymi ruchami. Gdy zbliży się do przewodnika i psa na odległość około 60 kroków, na polecenie sędziego przewodnik puszcza psa z komendą do obrony. Pies musi zatrzymać atak bez zwłoki poprzez energiczne i silne chwycenie. Może on zaatakować tylko rękaw pozoranta. Przewodnikowi nie wolno opuścić swojego miejsca. Na polecenie sędziego pozorant zatrzymuje się. Pies powinien natychmiast puścić po zatrzymaniu pozoranta. Przewodnik może w tym czasie dać jedną komendę do puszczenia.

Jeżeli pies nie puści po pierwszej dozwolonej komendzie, przewodnik otrzymuje od sędziego polecenie do wydania dwóch następnych komend do puszczenia. Jeżeli pies po tych komendach nie puści (jednej dozwolonej i dwóch dodatkowych), następuje dyskwalifikacja. Podczas wydawania komend do puszczenia przewodnik musi stać spokojnie, bez innego wpływania na zachowanie psa. Po puszczeniu pies musi zostać jak najbliżej pozoranta i uważnie go pilnować.

c) Ocena:

Obniżają ją odpowiednio niedokładności i ograniczenia w ważnych dla oceny kryteriach: energiczna obrona z silnym uchwyceniem, pełny spokojny chwyt aż do puszczenia, uważne pilnowanie po puszczeniu, jak najbliżej pozoranta. Jeżeli w fazie pilnowania pies jest trochę nieuważny lub/i trochę natarczywy obniża się ocenę za ćwiczenie o jeden stopień. Jeżeli pilnuje on pozoranta bardzo nieuważnie lub/i jest wyraźnie natarczywy, ocenia się ćwiczenie o dwa stopnie niżej. Jeżeli pies nie pilnuje pozoranta, ale przy nim pozostaje, ocenia się ćwiczenie o trzy stopnie niżej. Jeżeli pies opuści pozoranta lub gdy

przewodnik da komendę psu, by pozostał przy pozorancie, przerywa się ćwiczenie w części "C".

8. Obrona po ataku pilnowanego pozoranta - 20 pkt

a) Komendy do: "puszczenia", "przyjścia do nogi", "marszu przy nodze".

b) Wykonanie:

Po okresie pilnowania około 5 sekund, pozorant na znak sędziego podejmuje atak na psa. Pies musi bez wpływu przewodnika obronić się poprzez energiczne i silne chwycenie. Może on zaatakować tylko rękaw pozoranta. Jeżeli pies chwycił, zostaje dwukrotnie uderzony. Dozwolone są uderzenia tylko w grzbiet i okolice kłębu. Na polecenie sędziego pozorant zatrzymuje się i stoi spokojnie. Po zatrzymaniu pies musi natychmiast puścić. Przewodnik może w tym czasie dać jedną samodzielną komendę do puszczenia. Jeżeli pies nie puści po pierwszej dozwolonej komendzie, przewodnik otrzymuje od sędziego polecenie wydania do dwóch następnych komend do puszczenia. Jeżeli pies po tych komendach (jednej dozwolonej i dwóch dodatkowych) nie puści, zostaje zdyskwalifikowany. W czasie dawania komend do puszczenia przewodnik musi stać spokojnie, bez innego wpływania na zachowanie psa. Po puszczeniu pies musi zostać jak najbliżej pozoranta i uważnie go pilnować. Na polecenie sędziego przewodnik udaje się jak najkrótszą drogą, normalnym krokiem do psa i daje mu komendę do przyjęcia postawy wyjściowej. Pałkę w tym momencie odbiera się pozorantowi.

Następuje eskortowanie pozoranta z boku do sędziego na dystansie około 20 kroków. Wolni dać komendę do marszu przy nodze. Pies ma iść z prawej strony pozoranta, tak by znajdował się między nim a przewodnikiem. W czasie transportu pies musi uważnie obserwować pozoranta, nie może jednak na niego wskakiwać, napierać ani chwytać. Konwój zatrzymuje się przed sędzią. Przewodnik oddaje sędziemu pałkę i melduje zakończenie ćwiczeń w części "C". Przed ogłoszeniem wyniku, na polecenie sędziego bierze się psa na smycz.

c) Ocena:

Niedokładności i ograniczenia w ważnych kryteriach powodują obniżenie oceny: szybkie i energiczne chwycenie, pełny i spokojny chwyt aż do puszczenia, uważne pilnowanie po puszczeniu pozoranta, jak najbliżej niego. Jeżeli w czasie pilnowania pies jest trochę nieuważny lub/i trochę natarczywy należy ocenić ćwiczenie o jeden stopień niżej. Jeżeli pies jest bardzo nieuważny lub/i wyraźnie natarczywy, obniża się ocenę o dwa stopnie. Jeżeli pies nie pilnuje pozoranta, ale przy nim zostaje, obniża się ocenę ćwiczenia o trzy stopnie. Jeżeli pies podejdzie do nadchodzącego przewodnika ocenia się ćwiczenie jako niedostateczne. Jeżeli pies opuści pozoranta zanim sędzia da przewodnikowi polecenie do podejścia lub przewodnik da psu komendę, by został przy pozorancie, przerywa się w części.